

Utlåtande 2006:38 RV (Dnr 329-3887/2005)

Förvaring av allmänna handlingar härrörande från Stockholm Energi AB

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Allmänna handlingar enligt vad som anförs i detta utlåtande får förvaras hos AB Fortum Värme, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag (specificeras nedan) med stöd av bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen (1980:100), dock längst till utgången av år 2006.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Bakgrund

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB. En följd av försäljningen var att staden förlorade det rättsliga bestämmandeinflytandet i koncernen. Detta innebär att offentlighets- och arkivlagstiftningen inte gäller för de handlingar som tillkommit efter försäljningen.

Fullmäktige fattade den 19 januari 2004 (utl 2004:3) beslut att företagen till utgången av år 2005 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. AB Fortum Värme (fd Stockholm Energi AB) har nu begärt att få fortsätta att förvara allmänna handlingar, *bilaga*.

Kulturnämnden beslutade den 20 september 2005 att föreslå kommunfullmäktige att i princip godkänna förvaring av allmänna handlingar i enlighet med AB Fortum Värmes begäran dock längst till utgången av år 2006.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för synpunkter.

Stadsledningskontoret tillstyrker framställningen.

Mina synpunkter

Kommunfullmäktige beslutade den 19 januari 2004 (utl 2004:3) i enlighet med gällande lagstiftning att allmänna handlingar, d.v.s. handlingar som härrör från tiden före försäljningen av Stockholm Energi AB och dess dotterbolag, får förvaras hos det nya företaget AB Fortum Värme, dock längst till utgången av år 2005.

Jag delar kulturnämndens bedömning att Fortum för sin verksamhet även i fortsättningen har behov av en del av handlingarna från tiden före den 14 september 1998. Enligt gällande lagstiftning, särskild bestämmelse i sekretesslagen (1980:100), 1 kap 9 § 3 st kan en kommun bestämma att allmänna handlingar får förvaras av ett aktiebolag även efter det att kommunen förlorat sitt rättsliga bestämmandeinflytande.

Det innebär att Fortum vad gäller de allmänna handlingar som här avses får funktion som en myndighet och därför måste följa de bestämmelser som arkivlagen innefattar, vara underställt arkivmyndighetens tillsyn samt uppbär skyldighet att lämna ut handlingar till enskilda.

Fortum har påbörjat ett arbete med att inventera, ordna och förteckna arkiven och kan ännu inte med säkerhet fastställa vilka handlingar koncernen verkligen behöver. Stora delar av materialet kommer sedan att överlämnas till Stockholms Stadsarkiv.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Allmänna handlingar enligt vad som anförs i detta utlåtande får förvaras hos AB Fortum Värme, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag (specificeras nedan) med stöd av bestämmelserna i 1 kap 9 § 3 st sekretesslagen (1980:100), dock längst till utgången av år 2006.

Stockholm den 25 januari 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Roger Mogert

Kerstin Tillkvist

ÄRENDET

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB. En följd av försäljningen var att staden förlorade det rättsliga bestämmandeinflytandet i koncernen. Detta innebär att offentlighets- och arkivlagstiftningen inte gäller för de handlingar som tillkommit efter försäljningen.

Fullmäktige fattade den 19 januari 2004 (utl 2004:3) beslut att företagen till utgången av år 2005 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. AB Fortum Värme (fd Stockholm Energi AB) har nu begärt att få fortsätta att förvara allmänna handlingar, *bilaga*.

Kulturnämnden beslutade den 20 september 2005 att föreslå kommunfullmäktige att besluta att allmänna handlingar enligt Stadsarkivets tjänsteutlåtande får förvaras hos Fortum Värme AB, tidigare Stockholm Energi AB, och dess dotterbolag (specificeras i tjänsteutlåtandet) med stöd av bestämmelserna i 1 kap. 9 §, 3 st sekretesslagen (1980: 100), dock längst till utgången av år 2006.

Stadsarkivets tjänsteutlåtande daterat den 12 september 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Stockholms stad sålde 1998 aktier i dåvarande Stockholm Energi AB. En följd av försäljningen var att staden förlorade det rättsligt bestämmande inflytandet i koncernen. Detta innebär att offentlighets- och arkivlagstiftningen inte gäller för de handlingar som tillkommit efter försäljningen.

Fullmäktige fattade den 19 januari 2004 (utl 2004:3) beslut att företagen till utgången av år 2005 skulle få förvara de allmänna handlingar som tillkommit före försäljningen. AB Fortum Värme (fd Stockholm Energi AB) har nu begärt att få fortsätta att förvara allmänna handlingar (bilaga 1).

Lagstiftningen

De handlingar som förvaras hos ett aktiebolag i vilket en eller flera kommuner och/eller landsting har det rättsligt bestämmande inflytandet skall enligt lagstiftningen betraktas som allmänna handlingar.

Lagstiftningen kring allmänna handlingar utgår från att dessa inte skall kunna förlora sin karaktär, eftersom offentlighetsprincipen i sådant fall skulle sättas ur spel. Detta innebär att de allmänna handlingarna inte kan följa med ett företag som säljs. De förblir i stadens ägo. Huvudregeln är då att de skall överlämnas till Stadsarkivet inom tre månader från förändringen i ägarstruktur. Denna regel kan sällan tillämpas fullt ut, eftersom ett sådant företag i sin fortsatta verksamhet behöver ha tillgång till viss in-

formation. För denna situation finns en särskild bestämmelse i sekretesslagen (1980:100), 1 kap 9 § 3 st. Enligt denna kan en kommun bestämma att allmänna handlingar hos ett aktiebolag får förvaras hos detta även efter det att kommunen har förlorat sitt rättsligt bestämmande inflytande i bolaget.

Konsekvenserna av ett sådant beslut blir att bolaget även efter förändringen i ägarstruktur får funktion som en myndighet vad gäller de allmänna handlingar som förvaras där. Bolaget skall sålunda följa arkivlagens bestämmelser vad avser vård, gallring osv av handlingarna och vara underställt arkivmyndighetens tillsyn. Bolaget skall förvara de allmänna handlingarna så att dessa lätt kan särskiljas från andra handlingar. Bolaget får också skyldigheten att lämna ut allmänna handlingar till enskilda enligt bestämmelserna i 2 kap tryckfrihetsförordningen. Detta innebär att det skall tillämpa sekretesslagen och måste kunna fatta beslut om utlämnande av allmänna handlingar som kan överklagas till kammarrätt.

Det aktuella ärendet

Ansökan från Fortum Värme AB, tidigare Stockholm Energi AB, gäller allmänna handlingar som har tillkommit i bolaget före den 14 september 1998. Detta gäller även allmänna handlingar som härrör från den tid då verksamheten bedrevs som en förvaltning under Industriverksstyrelsen. Begäran gäller också följande dotterbolag:

Stockholm Energi Elnät AB, Stockholm Energi Eldistribution AB, Stockholm Energi Gas AB, Stockholm Energi Vattenkraft AB, AB Avesta Energi AB, AB Kallströmmen, Lanforsen Kraft AB, Bio Energi i Norrland AB, Akallaverket AB, Linje AB Krångede-Horndal, Lillnabben AB, Svarthålsforsens intressenter AB och Indalskraft AB.

Dotterdotterbolag: AB Avesta Elnät, Avestaforsen AB, Lindsnäs Kraft AB, Österede Kraft AB och Svarthålsforsfastigheter AB.

Dotterdotterdotterbolag: Krångede AB och Ljunga Kraft AB.

Stadsarkivet bedömer att bolagen även i fortsättningen behöver en del av handlingarna i sin verksamhet. Det är dock oklart vilka handlingar som behövs. Inom Fortum-koncernen pågår ett stort upplagt arbete med att inventera, ordna och förteckna arkiven. Stora delar av materialet kommer sedan att överlämnas till Stadsarkivet. Stadsarkivet föreslår därför att de allmänna handlingarna får förvaras hos Fortum ytterligare ett år.

REMISSER

Ärendet har remitterats för synpunkter till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 oktober 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets synpunkter

Stadsledningskontoret tillstyrker framställningen, som innebär en förlängning av tidigare medgivande, som gäller tom. utgången av år 2005 (utl. 2004:3). Det innebär att Fortum vad gäller de allmänna handlingar som här avses får funktion som en myndighet och därför måste följa de bestämmelser som arkivlagen innefattar, vara underställt arkivmyndighetens tillsyn samt uppbär skyldighet att lämna ut handlingar till enskilda.